

Kulcs a zárhoz vagy zár a kulcshoz?

Egy történetet sokféleképpen el lehet mesélni. A szeptemberi, Magyarországot érintő események kapcsán a heterodiegetikus narrációt érdemes segítségül hívni, amikor is az elbeszélő nem szereplője az elbeszélte történetnek. A szakirodalomban ezt az elbeszélőt általában harmadik személyű, mindentudó narrátornak nevezik. Habár a mindentudó jelzőtől természetünkönél fogva idegenkedünk, mégis jó érzéssel tölt el minket ez a szerep. Annál is inkább, mivel a történet szövése bővelkedik izgalmas fordulatokban.

Ismeretes, hogy 2018. szeptember közepén az Európai Parlament plenáris ülésén elfogadta Judith Sargentini holland, európai zöld párti politikus nevével fémjelzett jelentését, amely hivatalosan elindította hazánkkal szemben az úgynevezett 7. cikk szerinti eljárást, amelynek végső kimenetele akár Magyarország tanácsi szavazati jogának felfüggesztése is lehet. Lineáris, de korántsem banális, történetünket azonban a legagyafúrta írókat is megsegyenítő csavar dobta fel: a szavazást megelőző utolsó pillanatban ugyanis az a döntés született, hogy a szavazásnál nem számítják be a képviselői tartózkodást, tehát a tartózkodás gomb megnyomásával kifejezett képviselői akaratot. Ez az eljárási döntés érdemben befolyásolta a szavazás kimenetelét, ugyanis amennyiben a tartózkodásokat beszámítják, nincs meg a jogszabály által megkívánt kétharmad, így érvénytelen a szavazás, tehát nem is indulhatott volna meg az eljárás Magyarországgal szemben. Magyarország az Európai Bíróságon megtámadta az Európai Parlament határozatát. A kérdés tehát nem jelentéktelen jogdogmatikai szempontból, hiszen azt az egyesek számára mérhetetlenül unalmas és legkevésbé sem felkavaró kérdést kell majd megválaszolni a Bíróságnak, hogy amennyiben a szerződés kétharmados többséget ír elő az Európai Parlament számára, abban az esetben be kell-e számítani a képviselői tartózkodást.

A kérdés bukéját, vagy ahogy a harmadik személyű heterodiegetikus narráció eszközzel gyakran ábrázolt Hercule Poirot mondaná: a kérdés *je ne sais quoi*-ját azonban az adja, hogy vajon egy – a tagállamon a jogállamiság és a demokrácia elvét számon kérő – jelentést úgy fogadott-e el a népképviselői demokráciát megtestesítő uniós intézmény, és úgy indította-e el végső soron egy hatását tekintve korántsem indifferens eljárást, hogy azzal megsértette a jog adta kereteket. Ez már egy katarzishoz vezető belső konfliktust feszegető kérdés, amely megadja a cselekmény igazi vázát és történetünk szereplőinek karakterét. Innentől kezdve ez nem csak pusztán jogértelmezés, ez annál már sokkal több.

Ezért is állítható már ma bizonyossággal, hogy a Bíróság által majd egyszer meghozott ítélet hatása jóval túlmutat a szűken vett jogértelmezés keretein, ebből kifolyólag pedig a jogértelmezés kerete értékelődik fel jelentősen befolyásolva akár az unió későbbi viszonyát ezen eljáráshoz...

Aki nem hiszi, járjon utána!

Kecsmár Krisztián
főszerkesztő